

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติด
ของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี
Relationship of Factors Affecting Drug Abuse among
Youth in Pattani Province

ธัญกร ตุดเกื้อ^{1*} ซารอฟห์ มะสามะ¹ และสาวินี สาสุเลาะ¹
Tanyakorn Tudkuea^{1*}, Sarofah Ma-samae¹ and Sawinee Sasooloh¹

¹ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี 94000

¹ Faculty of Humanities and Social Sciences, Prince of Songkla University, Pattani Campus, 94000, Thailand

* Corresponding author: E-mail address: tanyakorn.t@psu.ac.th

(Received: December 30, 2021; Revised: July 1, 2022; Accepted: July 7, 2022)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยภายในตนเองกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี โดยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนพารามेटริก (Nonparametric Statistics) มีกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนที่ต้องคดียาเสพติดในจังหวัดปัตตานี จำนวน 19 คน ผลการศึกษาพบว่า เยาวชนในจังหวัดปัตตานีมีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดในระดับปานกลาง โดยมีความสัมพันธ์กับปัจจัยภายในตนเองอยู่ในระดับมาก ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน และปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสื่ออยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ปัจจัยด้านสื่อมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และปัจจัยด้านภายในตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สามารถนำตัวแปรที่ศึกษาไปขยายผลการศึกษาในพื้นที่อื่น เพื่อเป็นการยืนยันข้อค้นพบสู่การเสนอเป็นนโยบายต่อไป

คำสำคัญ: ปัจจัย ความสัมพันธ์ การติดยาเสพติด เยาวชน

Abstract

This quantitative research was to study the relationship among family factors, peer factors, community factors, teacher factors, media factors, intra-personal factors, and drug addiction among youth in Pattani Province by analyzing data using non-parametric statistics (Nonparametric Statistics). The target group were 19 youths addicted to drug cases in Pattani Province. The results showed that the youth in Pattani had drug addiction behavior at a moderate level, which was related to internal factors. At a high level, family factors, peer group factors and community factors were moderate, with teachers and media factors being low. However, the community factors were considered to be positively correlated with drug addiction behavior of the youth. Media factors were positively correlated with drug addiction behavior of the youth. Teacher factors were positively correlated with drug behavior of the youth at the statistical significance of .001 level, and self-interest factor was positively correlated with drug addiction behavior of youth with the statistical significance of .01 level. The variables studied could be used to expand the results of studies in other areas to confirm the findings for further submission as a policy.

Keywords: Factors, Association, Drug Abuse, Youths

บทนำ

ปัญหาหายาเสพติดเป็นวิกฤตระดับโลกและมีแนวโน้มของความรุนแรงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าทุกประเทศตระหนักถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมนุษยชาติทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ รวมถึงในระดับภูมิภาค และในระดับโลกที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันภายใต้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่อยู่ในบทบาทของการเป็นปัจจัยเชิงสาเหตุ ในมิติของการเกิดอาชญากรรม [1] แม้ว่าทั่วโลกมีการขับเคลื่อนภายใต้ภาคีความร่วมมือกับส่วนต่าง ๆ ทั้งภายในและนอกประเทศกับฝ่ายการเมือง ข้าราชการ รวมถึงองค์กรเอกชนอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแสงสว่างนำพาสังคมออกจากเส้นทางแห่งความพิกลพิการสู่สังคมแห่งความเจริญก้าวหน้า โดยให้ความสำคัญในด้านสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตของคนในสังคม รวมถึงการพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ ในระดับโลกที่สูญเสียงบประมาณจำนวนมหาศาลไปกับการบำบัดรักษา การป้องกันการปราบปราม และได้สูญเสียทรัพยากรมนุษย์ที่เป็นผลจากปัญหาหายาเสพติดไปจำนวนมาก [1-2]

สาเหตุหลักสำคัญของการนำพาบุคคลเข้าสู่วงจรสุ่มเสี่ยงแห่งความซับซ้อนของยาเสพติด เริ่มต้นที่จุดเล็ก ๆ และเต็มเปี่ยมไปด้วยอานุภาพของปัจเจกชนที่ถูกกลวงภายใต้ความอยากรู้อยากลองและแรงขับจากความรู้สึกคณอง โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่น อีกทั้งปัจจัยภายนอกที่สำคัญประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมชุมชนที่อยู่อาศัยที่เยาวชนสามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย และเอื้อต่อการติดยาเสพติด ซึ่งสะท้อนให้เห็นเด่นชัดถึงความอ่อนแอของสังคม การขาดการยอมรับหรือการปิดประตูโอกาสของผู้ติดยาเสพติดสู่สังคมปกติ 2) ด้านครอบครัว ยังคงเป็นสถาบันหลักของบุคคลที่มีผลเกี่ยวข้องกับการเข้าสู่วงจรของยาเสพติด โดยลักษณะของครอบครัวที่มีแนวโน้มสูงและสะท้อนสาเหตุของปัญหาหายาเสพติด ได้แก่ ครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ครอบครัวที่มีประวัติการหย่าร้าง การทะเลาะกันของคนในครอบครัว การแสดงความรุนแรงต่อกันในครอบครัว การขาดความใส่ใจ และการเปรียบเทียบ 3) ด้านกลุ่มเพื่อน เป็นตัวแปรภายนอกที่มีอิทธิพลสูงต่อการแสดงพฤติกรรมของวัยรุ่น ทั้งนี้เพื่อต้องการเป็นที่ยอมรับ รวมถึงการมีทัศนคติการมองบุคคลที่เสพยาเสพติดเป็นแบบอย่าง และการคบเพื่อนที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดจะมีแนวโน้มการชักนำเข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติดสูง และ 5) ด้านสื่อ โดยในปัจจุบันภายใต้สังคมแห่งการแลกเปลี่ยนข้อมูล สื่อต่าง ๆ มีอิทธิพลต่อการแสดงออกด้านพฤติกรรมของบุคคลเป็นอย่างมาก และด้วยธรรมชาติของสื่อที่ยากต่อการคัดกรอง ส่งผลให้สื่อกลายเป็นตัวร้ายที่มีแรงผลักดันบุคคลเข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติดได้ง่ายหากบุคคลขาดการยั้งคิด [1-3]

ผลกระทบจากการเสพยาเสพติดยังคงสัมพันธ์กับปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมในมิติต่าง ๆ โดยเกิดขึ้นตั้งแต่ระดับปัจเจก ที่สะท้อนปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย สุขภาพจิตที่เป็นผลโดยตรงจากการใช้ยาเสพติด และเมื่อวิเคราะห้ถึงปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจในระดับมหภาค ส่งผลทำให้ทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยมีการแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งถูกกำหนดเป็นวาระแห่งชาติร่วมกับภาคีเครือข่ายจากทุกภาคส่วนในการปราบปราม รวมถึงการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด และการป้องกันปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืน [4-5] ทั้งนี้ยังมีผลการศึกษาวิจัยที่พบว่าแนวโน้มของช่วงอายุที่เข้าสู่วงจรของการเสพยาเสพติดมีช่วงอายุที่น้อยลง ซึ่งพิจารณาจากผู้เข้ารับบำบัดรักษาที่เป็นเยาวชน ช่วงอายุระหว่าง 15 - 24 ปี พบว่า มีสัดส่วนมากถึง ร้อยละ 50 เมื่อจำแนกชนิดยาเสพติดที่มีผู้เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุด คือ ยาบ้า กัญชา และอื่น ๆ ตามลำดับ ทั้งนี้ในบริบทของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่มีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงส่วนงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมมือจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างยั่งยืนและจริงจัง โดยมีคนในพื้นที่ให้ความสำคัญ และมองเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องมีการจัดการภายใต้กระบวนการที่เป็นแนวทางชัดเจนเพื่อปราบปราม บำบัดรักษา ฟื้นฟู

สมรรถภาพของผู้ติดยาเสพติด และป้องกันปัญหาการเสพยาเสพติดแต่ยังคงมีแนวโน้มทวีความรุนแรง รวมถึงขยายวงกว้าง และมีกระบวนการที่ซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาจากการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ค้าและผู้แพร่ยาใหม่ เมื่อเปรียบเทียบกับจากการจับกุมคดียาเสพติดระหว่างปี พ.ศ. 2559 และ ปี พ.ศ. 2560 ที่มีจำนวนคดีเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 16.92 โดยมีจำนวนคดีทั้งสิ้น 15,013 คดี และมีผู้ต้องหา รวมจำนวนทั้งสิ้น 17,141 คน [6-7]

ด้วยบริบทพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีผู้ติดยาเสพติดจำนวนคิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนประชากรทั้งหมดในจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่สูงที่สุดในการแพร่ระบาดของยาเสพติดในประเทศไทย หรือคิดเป็น 1 ใน 5 ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้มีแนวโน้มเกี่ยวข้องกับการเสพยาเสพติด [8-9] ประกอบกับสถิติจากการดำเนินคดีในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2562 พบว่ามีคดีจำนวนทั้งสิ้น 20,842 คดี และเมื่อพิจารณาจำแนกตามฐานความผิด พบว่าคดีส่วนใหญ่เป็นคดีที่มีฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดประเภทให้โทษมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.02 ของคดีทั้งหมด และสถิติการดำเนินคดีในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่าจังหวัดปัตตานี มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุมสูงสุด ทั้งสิ้น 188 คน ซึ่งมีจำนวนสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดนราธิวาส และจังหวัดยะลาที่มีจำนวนเด็กและเยาวชนที่อยู่ในการควบคุม 166 และ 162 คน ตามลำดับ [10] ซึ่งปัจจุบันในจังหวัดปัตตานีมีเยาวชนที่ต้องคดีเกี่ยวกับยาเสพติด จำนวน 30 คน ในจำนวนนี้ประกอบไปด้วยเยาวชนเพศชาย 24 และเป็นเพศหญิงจำนวน 6 คน เยาวชนที่กระทำผิดมาจากจังหวัดปัตตานีทั้งสิ้น โดยเยาวชนที่ได้รับเข้าบำบัดรักษาอายุระหว่าง 12 - 18 ปีบริบูรณ์

จากสภาพปัญหาดังกล่าวปัญหายาเสพติดยังคงมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วและมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องและยังเป็นสาเหตุหลักของปัญหาต่าง ๆ ทั้งในระดับตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และสามารถจุดรั้งความเจริญก้าวหน้าของประเทศชาติ ทั้งนี้หากไม่ได้รับการแก้ไขอย่างตรงจุดอาจเกิดผลเสียเกินกว่าจะแก้ไข ผู้วิจัยจึงสนใจเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี ทั้งนี้ผลจากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อบุคคล ทั้งในด้านตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม รวมไปถึงถึงหน่วยงานและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในการป้องกันปัญหาที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลการเสพยาเสพติดของเยาวชน อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้สำหรับการพัฒนาในระดับนโยบาย และสามารถนำไปสู่การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษภัยของยาเสพติดเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนตระหนักถึงพิษภัยและห่างไกลจากยาเสพติดอย่างตรงจุดต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี

ระเบียบวิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านภายในตนเอง และด้านพฤติกรรมการเสพยาเสพติด ซึ่งมีค่าความตรง (Validity) อยู่ระหว่าง .50 - 1.00 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ เยาวชนที่ต้องคดียาเสพติดจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในจังหวัดปัตตานี จำนวน 19 คน ในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2563 ถึง เดือนพฤศจิกายน 2564 ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดหลักจริยธรรมในการศึกษาวิจัยโดยได้รับการยินยอมและให้ข้อมูลโดยสมัคร

ใจจากผู้ให้ข้อมูลทุกท่าน และโครงการวิจัยได้ผ่านกระบวนการพิจารณาเห็นชอบจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์สาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ รหัสหนังสือรับรอง PSU IRB 2021 – St – Huso 037

เครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ 5 มากที่สุด (มีพฤติกรรมมากกว่า 16 ครั้งขึ้นไป / 6 เดือน) 4 มาก (มีพฤติกรรม 11-15 ครั้ง / 6 เดือน) 3 ปานกลาง (มีพฤติกรรม 6-10 ครั้ง / 6 เดือน) 2 น้อย (มีพฤติกรรมน้อยกว่า 6 ครั้ง / 6 เดือน) และ 1 น้อยที่สุด (ไม่มีพฤติกรรมเลย) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็นตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เสพยาเสพติด จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติด มี 7 ด้าน จำนวน 38 ข้อ โดยเครื่องมือวิจัยมีค่าความตรงอยู่ระหว่าง .60-1.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมของ Bandura [13] เป็นกรอบการศึกษา โดยสามารถอธิบายการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนที่สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นร่วมกับพฤติกรรมการเล่นแบบของเยาวชนผ่าน 6 ตัวแปรอิสระ ประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อปัจจัย ด้านชุมชนที่อยู่อาศัย และปัจจัยด้านภายในตนเอง ทั้งนี้ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติอนพารามेटริก (Nonparametric Statistics) ด้วยโปรแกรม R commander เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) ประกอบกับสถิติเชิงพรรณนาเพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดเกณฑ์การแปลผล

การกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยของปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านภายในตนเอง และด้านพฤติกรรมการเสพยาเสพติดในการวิจัยครั้งนี้ คือ 1.00-1.49 (ระดับน้อยที่สุด) 1.50-2.49 (ระดับน้อย) 2.50-3.49 (ระดับปานกลาง) 3.50-4.49 (ระดับมาก) และ 4.50-5.00 (ระดับมากที่สุด) ทั้งนี้เกณฑ์การแปลผลค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีการกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ .00-.19 (สัมพันธ์ระดับต่ำมาก) .20-.39 (สัมพันธ์ระดับต่ำ) .40-.59 (สัมพันธ์ระดับปานกลาง) .60-.79 (สัมพันธ์ระดับสูง) .80-1.00 (สัมพันธ์ระดับสูงมาก) [11]

ผลการศึกษา

1. จากข้อมูลทั่วไปของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเยาวชนที่ติดสารเสพติดส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 89.47) ช่วงอายุ 14 ปี (ร้อยละ 36.84) เยาวชนส่วนใหญ่อาศัยอยู่นอกเขตเมือง (ร้อยละ 63.16) สถานภาพการศึกษาของเยาวชนอยู่ในระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 42.11) ขณะที่เยาวชนเสพยาเสพติดอาศัยอยู่กับมารดามากที่สุด (ร้อยละ 42.11) และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 42.11) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเป้าหมาย

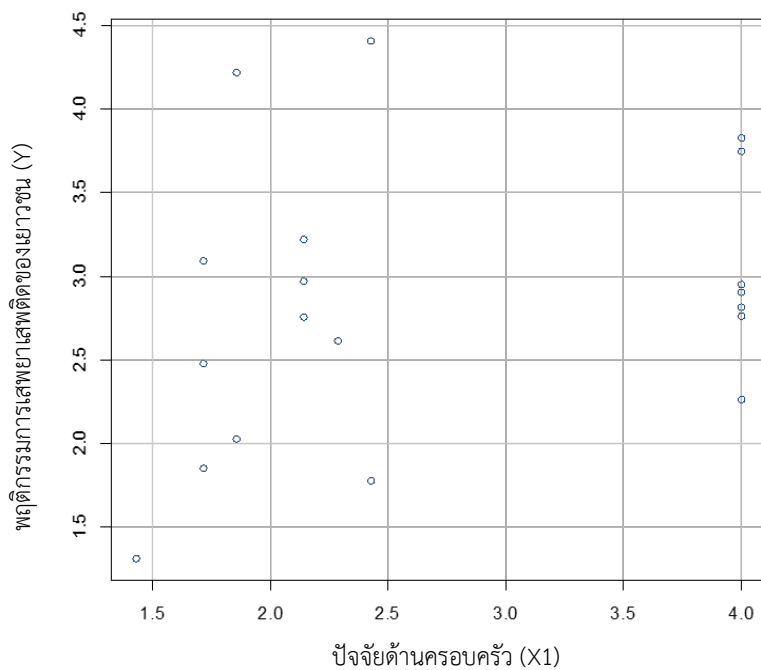
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=19)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	17	89.47
หญิง	2	10.53
อายุของท่านในขณะที่เสพยาเสพติด		
13	4	21.05
14	7	36.84
15	4	21.05
16	3	15.79
17	1	5.27
ถิ่นที่อยู่อาศัย ขณะที่กำลังเสพยาเสพติด		
เขตเมือง คืออยู่ในเขตเทศบาล	7	36.84
นอกเขตเมือง คืออยู่นอกเขตเทศบาล	12	63.16
ขณะที่เสพยาเสพติดท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับใด		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	7	36.84
ประถมศึกษา	4	21.05
มัธยมศึกษา	8	42.11
ขณะที่เสพยาเสพติดท่านอาศัยอยู่กับผู้ใด		
บิดาและมารดา	1	5.26
ลุงป้า น้ำอา	3	15.79
บิดา	1	5.26
มารดา	8	42.11
เพื่อน	6	31.58
ขณะที่เสพยาเสพติดท่านมีอาชีพอะไร		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	15.79
นักเรียน/นักศึกษา	6	31.58
รับจ้างทั่วไป	8	42.11
อื่น ๆ	2	10.53

2. เยาวชนในจังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$) โดยมีปัจจัยภายในตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.51$) ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน และปัจจัยด้านชุมชน ที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.72$, $\bar{X}=3.28$, $\bar{X}=3.16$) รวมทั้งปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสื่อ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=1.99$, $\bar{X}=2.35$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของแต่ละตัวแปร

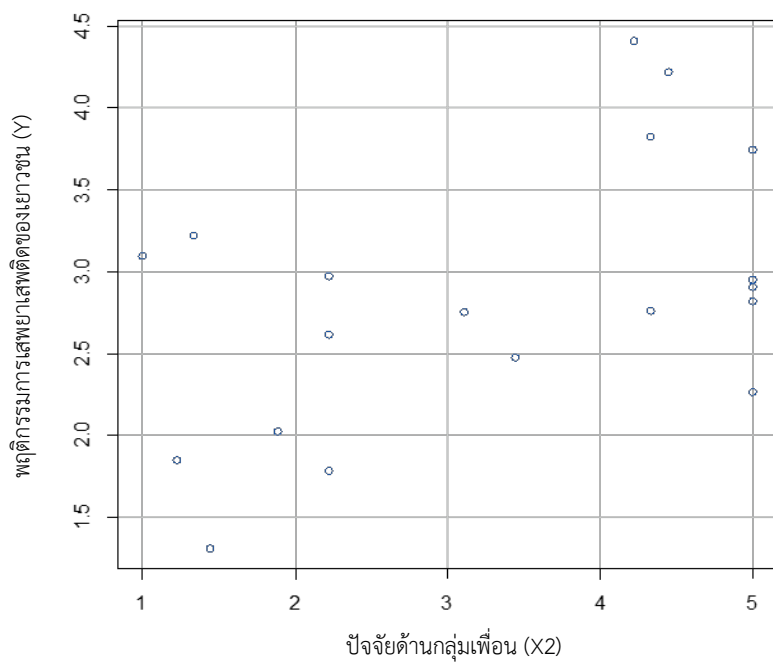
ตัวแปร	Mean Score	S.D.	ระดับ
ตัวแปรตาม			
พฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน (Y)	2.84	0.81	ปานกลาง
ตัวแปรอิสระ			
ปัจจัยด้านครอบครัว (X1)	2.72	1.02	ปานกลาง
ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน (X2)	3.28	1.51	ปานกลาง
ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X3)	1.99	1.10	น้อย
ปัจจัยด้านสื่อ (X4)	2.35	1.41	น้อย
ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย (X5)	3.16	1.43	ปานกลาง
ปัจจัยภายในตนเอง (X6)	3.51	1.41	มาก

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย ปัจจัยด้านภายในตนเองที่ส่งผลต่อพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี โดยวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ สเปียร์แมน (Spearman Rank Correlation Coefficient) พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว (X1) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน ($\rho=.30$) (ดังภาพที่ 1) ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน (X2) ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน ($\rho=.31$) (ดังภาพที่ 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.71$) (ดังภาพที่ 3) ปัจจัยด้านสื่อ (X4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.75$) (ดังภาพที่ 4) ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย (X5) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เป็นความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก ($\rho=.80$) (ดังภาพที่ 5) และปัจจัยด้านภายในตนเอง (X6) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมกาการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.63$) (ดังภาพประกอบที่ 6)

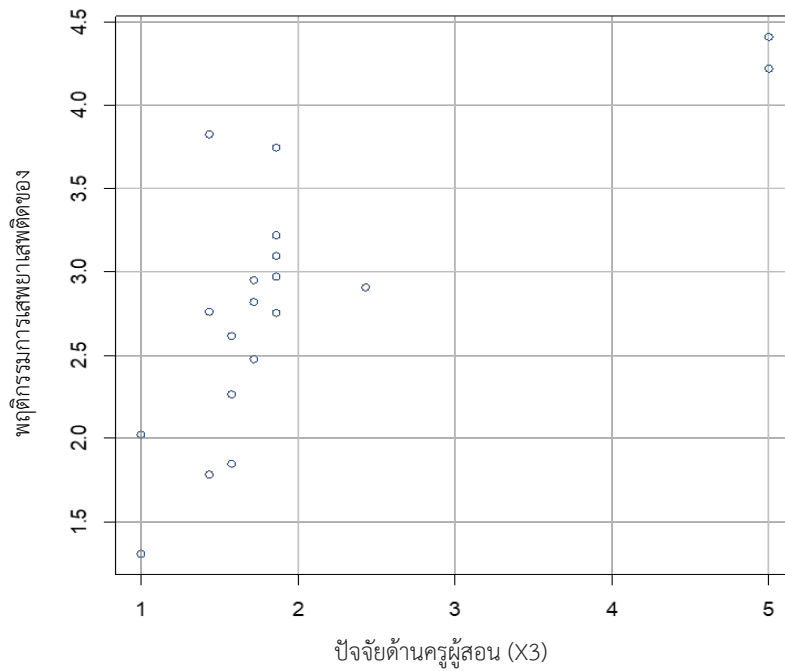
$S = 788.68$ $P\text{-value} = .199$ $\rho = .30$

ภาพที่ 1 ปัจจัยด้านครอบครัวกับพฤติกรรมยาเสพติดของเยาวชน

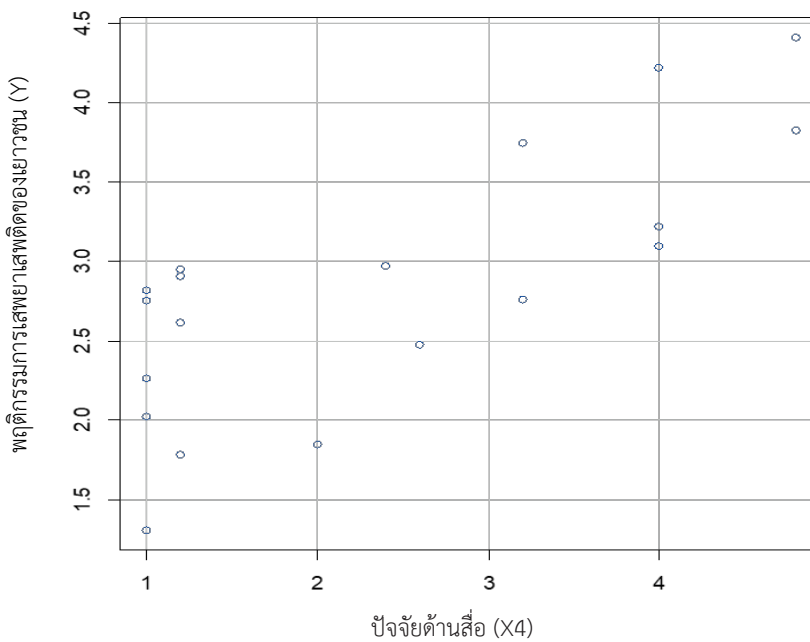
$S = 788.01$ $P\text{-value} = .185$ $\rho = .31$

ภาพที่ 2 ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อนกับพฤติกรรมยาเสพติดของเยาวชน

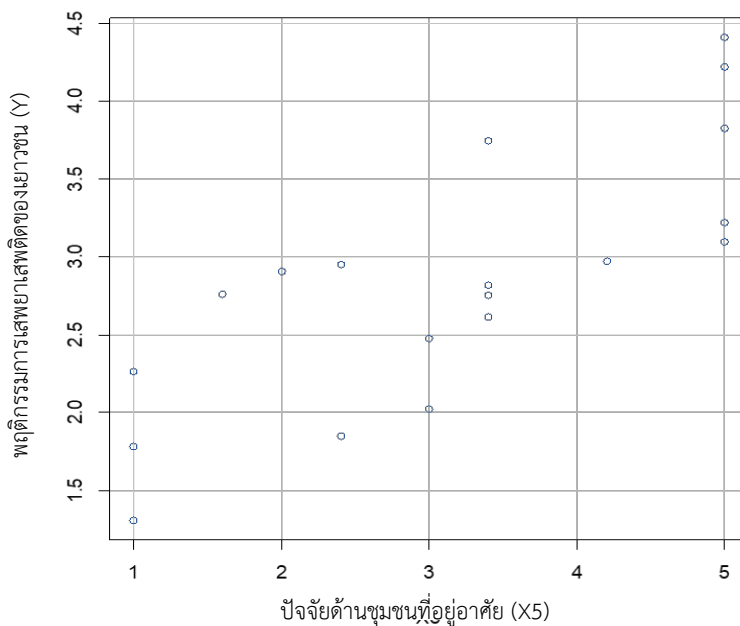
S = 327.8 P-value = .000 rho = .71

ภาพที่ 3 ปัจจัยด้านครูผู้สอนกับพฤติกรรมกาเสพติดของเยาวชน

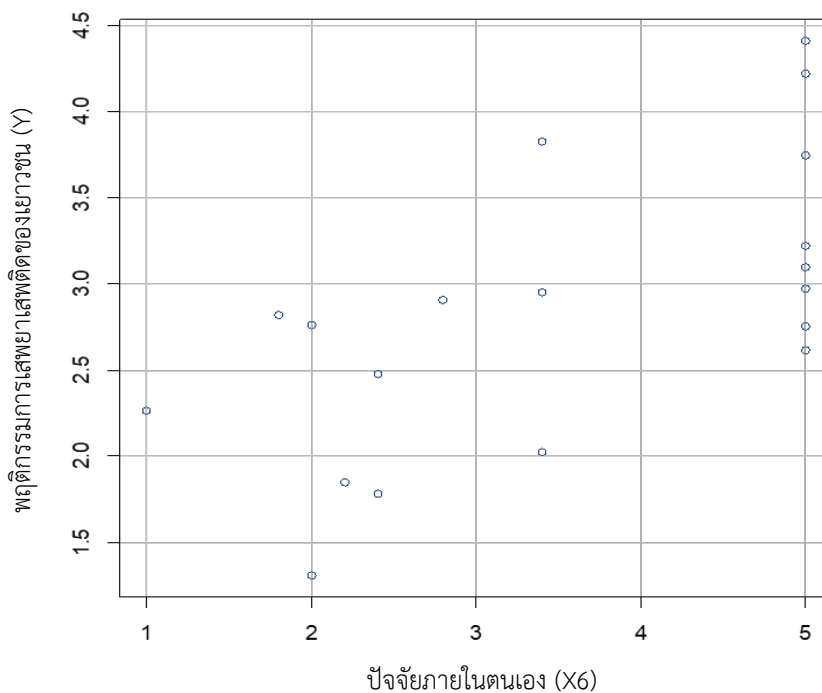
S = 277.27 P-value = .000 rho = .75

ภาพที่ 4 ปัจจัยด้านสื่อกับพฤติกรรมกาเสพติดของเยาวชน

S = 217.31 P-value = .000 rho = .80

ภาพที่ 5 ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัยกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน

S = 410.62 P-value = 0.003 rho = .63

ภาพที่ 6 ปัจจัยด้านภายในตนเองกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน

สรุปและอภิปรายผล

เยาวชนในจังหวัดปัตตานี มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.84$) กล่าวได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ทั้งหมด 6 ปัจจัย ประกอบไปด้วย 1) ปัจจัยด้านครอบครัว 2) ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน 3) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 4) ปัจจัยด้านสื่อ 5) ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย และ 6) ปัจจัยด้านภายในตนเอง ซึ่งปัจจัยข้างต้นเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ด้านร่างกาย และจิตใจ ทำให้เกิดพฤติกรรมการเสพยาเสพติดมีเกณฑ์การประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ดังนี้

1. ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.71$) คือ ปัจจัยด้านครูผู้สอนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน กล่าวได้ว่า ครูในโรงเรียนถือว่าเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เยาวชนและเป็นผู้ขัดเกลาคติความประพฤติ ทั้งนี้กรณีที่เยาวชนไม่ได้รับการเอาใจใส่ ถูกดูถูกลงโทษทำให้ห้อยอาย และถูกละเลยจากครูผู้สอนขณะที่กำลังศึกษาส่งผลให้เยาวชนเกิดการต่อต้านไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน รวมทั้งมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนและหันมาพึ่งยาเสพติด ทำให้เยาวชนเรียนไม่จบ ขาดความรับผิดชอบ บางรายถูกครูตรวจสอบพบสารเสพติดในปัสสาวะบ่อยครั้งจนถูกไล่ออกจากโรงเรียน และมีการเปลี่ยนพฤติกรรมจากผู้เสพเป็นผู้ค้า สอดคล้องกับ สุจิต ลั่นซ้าย [12] ที่พบว่าสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนมีผลต่อเยาวชน หากครูผู้สอนดูถูกลงโทษ โดยไม่มีเหตุผล มีผลกระทบต่อเยาวชนในทางตรงทำให้เยาวชนไม่มีความสุขในการเรียนและรับความรู้ได้ไม่เต็มที่ รวมทั้งผลการเรียนของเยาวชนแย่ลง

2. ปัจจัยด้านสื่อ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.75$) คือ ปัจจัยด้านสื่อส่งผลกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ทั้งนี้กล่าวได้ว่าสื่อต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ และสิ่งที่เยาวชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้ง่าย และสื่อบางประเภทมุ่งเร้าความสนใจของเยาวชน จึงลงเรื่องราวหรือแสดงรูปภาพ วิดีโอที่บางครั้งขัดต่อศีลธรรมอันดี รวมทั้งสื่อประเภทละคร หรือตัวแบบดาราคนดัง ที่ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดยังเป็นสิ่งกระตุ้นต้นแบบที่เป็นเสมือนแรงดึงดูดให้เยาวชนเข้าสู่วงจรการเสพยาเสพติด เนื่องจากเยาวชนยังไม่บรรลุนิติภาวะและสามารถสรุปได้ว่าจะขาดวิจารณญาณ นำไปสู่การลอกเลียนแบบตัวอย่างที่ไม่ดีจากสื่อต่าง ๆ ซึ่งการเปิดรับสื่อเป็นเวลานานกว่า 5 ชั่วโมงต่อวัน ส่วนใหญ่มีผลต่อการแสดงออกทางด้านพฤติกรรมของเยาวชน ทั้งนี้แนวคิดการเรียนรู้จากการสังเกต Bandura [13] กล่าวว่า กระบวนการที่สำคัญ อันประกอบด้วย 1) กระบวนการสนใจต่อตัวแบบ โดยที่สิ่งเร้าที่เป็นตัวแบบจะต้องมีความโดดเด่น รวมไปถึงมีความน่าประทับใจ ลักษณะของผู้เลียนแบบจะต้องมีประสาทสัมผัสที่สามารถรับรู้เหมาะสม และมีแรงจูงใจ 2) กระบวนการจดจำ โดยสิ่งเร้าที่เป็นตัวแบบต้องมีการแปรรหัส มีการจัดการกับการรับรู้อย่างเป็นระบบ มีการทบทวน และกระบวนการจดจำภายใน ซึ่งลักษณะของผู้เลียนแบบจะต้องมีทักษะการรู้คิด และสามารถจัดการกับโครงสร้างรู้คิดอย่างเป็นระบบ และส่งผลต่อไปยัง 3) กระบวนการการตอบสนองหรือการกระทำ โดยสิ่งเร้าที่เป็นตัวแบบจะต้องเห็นได้อย่างชัดเจน พร้อมที่จะตอบสนอง และ 4) กระบวนการจูงใจ โดยมีสิ่งเร้าที่เป็นตัวแบบแบ่งเป็น รางวัลจากปัจจัยภายนอกตัวบุคคล เช่น สังคม เพื่อน รางวัลจากปัจจัยภายในตัวบุคคล เช่น ความพึงพอใจ ความภาคภูมิใจ และอาจเป็นรางวัลอื่นที่ตอบสนองให้ผู้

เลียนแบบพึงพอใจ [14] และสอดคล้องกับแนวคิดของ โสภา ชปิลมัมน์ [15] พบว่าเยาวชนได้เรียนรู้สิ่งที่เป็นลบต่อสังคมผ่านทางสื่อ การถ่ายทอดหรือรายงานข่าวเป็นประจำเกี่ยวกับพฤติกรรมของอาชญากร หรือการก่ออาชญากรรมมีอิทธิพลสูงต่อการเลียนแบบการกระทำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ พรชัย ชันดี และคณะ [16] พบว่าตัวอย่างที่ไม่ดีจากสื่อเป็นสิ่งกระตุ้น หรือแรงจูงใจให้เยาวชนกระทำความผิด และสื่อมีอิทธิพลต่อการกระทำความผิดอาญา

3. ปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.75$) กล่าวได้ว่า ชุมชนที่อยู่อาศัยมีผลโดยตรงกับการแสดงออกทางด้านทัศนคติและพฤติกรรมการเสพยาเสพติด โดยเฉพาะในชุมชนที่มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย รวมทั้งสภาพแวดล้อมรอบข้างมีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี เช่น เยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เป็นแหล่งที่มีความชุกยาเสพติด รวมถึงการมีสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่สามารถพบเห็นการเสพยาเสพติดเป็นเรื่องปกติ และพบเจอบุคคลรอบข้างมีพฤติกรรมที่ฝ่าฝืนกฎระเบียบสังคม มีผลทำให้ทำให้เยาวชนมีแนวโน้มสูงต่อประสบการณ์และเลียนแบบพฤติกรรมของคนในชุมชนหรือคนที่ให้ความเคารพนับถือมีการใช้ยาเสพติดและส่งผลกระทบต่อความคิดความเชื่อทำให้เกิดความอยากและตัดสินใจเสพยาในที่สุด สอดคล้องกับ Bandura [13] ที่พบว่าปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อม และพฤติกรรมมีความสัมพันธ์ระหว่างกันโดยผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล ทั้งนี้สอดคล้องกับ สัญญา จตุหงส์ และสิทธิชัย ดันศรีสกุล [17] พบว่าปัจจัยด้านชุมชนที่อยู่อาศัยส่งผลต่อการเสพยาเสพติด เพราะหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชนของตนเองหรือชุมชนใกล้เคียง จากการรู้จักและมีความสนิทสนมใกล้ชิดกับบุคคลที่อยู่ในเครือข่ายยาเสพติด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ทวิช เต็มมี [18] พบว่าชุมชนที่อยู่อาศัยมีผลต่อการเสพยาเสพติด เนื่องจากอาศัยอยู่ในชุมชนแออัดที่เป็นแหล่งมั่วสุมยาเสพติด

4. ปัจจัยด้านภายในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับสูง ($\rho=.63$) กล่าวได้ว่า ปัจจัยด้านภายในตนเอง เยาวชนไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่อถูกขัดใจ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของช่วงวัย ทั้งร่างกายและจิตใจ และเยาวชนมีความคิดเป็นของตนเอง มีความอยากรู้อยากลองและตัดสินใจในฤทธิ์ของยาเสพติด ซึ่งเยาวชนเป็นวัยที่มีความคิดคะนองตามวัยเพื่อสนองความต้องการของตนเองและเยาวชนบางส่วนที่เสพยาเสพติดเกิดจากความ เหนง ว่าเหว ไม่มีงานทำเป็นหลักเป็นแหล่ง เข้ากับเพื่อนกลุ่มใหม่ไม่ได้ เงินไม่พอใช้ ทำให้มีพฤติกรรมการเสพยาเสพติดเกิดจากการตัดสินใจที่ผิดพลาด เนื่องจากเป็นวัยที่มีความต้องการและมีอารมณ์ที่รุนแรง สอดคล้องกับ พัชชา วงศ์สุวรรณ [19] พบว่า สาเหตุที่ติดสารเสพติดนั้น เกิดจากตัวเยาวชนเอง ได้แก่ การเป็นคนอ่อนไหวง่าย ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ใจร้อน วิตกกังวลสูง ยึดติดย้ำทำ ขาดความยับยั้งชั่งใจ อยากรู้อยากลอง มีความรู้สึกขาดความรักความอบอุ่น เรียกร้องความสนใจจากบุคคลรอบข้าง

5. ปัจจัยด้านครอบครัว ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชน ทั้งนี้แตกต่างจากงานวิจัยของ ชื่นจิตร วาณิชย์สุวรรณ [3] ที่พบว่าครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมการเสพยาเสพติด เนื่องจากเป็นสถาบันหลักที่สำคัญและมีบทบาทต่อการอบรมและขัดเกลานิสัย รวมถึงมีการปลูกฝังค่านิยมต่าง ๆ ทั้งนี้ครอบครัวที่บิดามารดามีการทะเลาะอยู่เสมอส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว การพูดจาหยาบคาย ชอบหรือเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ความรุนแรง และเป็นแบบอย่างที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดจะมีอิทธิพลต่อการเข้าสู่วงจรของยาเสพติด แต่ในงาน

วิจัยครั้งนี้ครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับเส้นทางการเสพยาเสพติดของเยาวชนซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงมิติของครอบครัวที่เป็นแบบอย่างที่ดี เนื่องจากครอบครัวทำหน้าที่อบรมสั่งสอน ให้ความรักความอบอุ่น ทำให้ได้รับการเติมเต็มด้านอารมณ์เกิดความอบอุ่น มีการดูแลควบคุมพฤติกรรมให้อยู่ในแนวทางที่เหมาะสม ภายใต้เงื่อนไขของความแตกต่างในบริบทของการยึดถือแนวทางปฏิบัติทางด้านศาสนา ทัวไป ได้แก่ ประเด็นบริบทของการนับถือ แต่เพิ่มทิศนำทางเยาวชนสู่การเสพยาเสพติดสภาพแวดล้อมอื่นมิติอื่นของเยาวชน

6. ปัจจัยด้านกลุ่มเพื่อน ในการวิจัยครั้งนี้พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาของเยาวชน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้แตกต่างไปจากผลการวิจัยของ ปรียพัชรา ชัยรัตน์ [20] ที่พบว่าอิทธิพลจากเพื่อนมีความสำคัญอย่างมากต่อการเสพยาเสพติดของเยาวชน โดยมีสาเหตุเกิดจากการถูกชักชวน ประกอบกับพฤติกรรมของเยาวชนหรือวัยรุ่นที่ต้องการได้รับการยกย่องจากกลุ่มเพื่อน นำไปสู่การเป็นปัจจัยสำคัญของการเสพยาเสพติดของเยาวชน ทั้งนี้ในงานวิจัยกลับพบว่ากลุ่มเพื่อนไม่มีความสัมพันธ์กับการเสพยาเสพติด ประกอบกับเมื่อพิจารณาถึงพฤติกรรมปกติของเยาวชนในช่วงวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญต่อกลุ่มเพื่อน อาจสะท้อนภาพจำของเยาวชนแห่งยุคปัจจุบันที่มุ่งเน้นหรือเกิดมาพร้อมกับยุคสมัยแห่งการสื่อสารภายใต้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและรับรู้ผ่านปัจจัยอื่น เช่น สื่อสารสนเทศ ในปัจจุบันที่เกินขอบเขตของการควบคุมซึ่งได้กลายเป็นตัวแบบแห่งการแสดงออกของเยาวชนที่นำไปสู่การเลียนแบบพฤติกรรม แต่คงไม่สามารถตัดสินจากผลการวิจัยได้ทั้งหมดเมื่อความเป็นจริงแล้ว กลุ่มเพื่อนยังคงเป็นสะพานที่เชื่อมต่อโลกที่สดใสเข้าสู่ความดำมืดที่ถูกครอบงำโดยยาเสพติดซึ่งไม่เคยหายไปจากสังคมไทย

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านสื่อ ปัจจัยชุมชนที่อยู่อาศัย และปัจจัยด้านภายในตนเอง ถึงเป็นตัวแปรสำคัญที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเสพยาเสพติดของเยาวชนในจังหวัดปัตตานี โดยปัญหาเสพยาของเยาวชนควรที่จะได้รับการป้องกันในการแก้ปัญหาโดยองค์กรต่าง ๆ ร่วมมือเพื่อหาแนวทางในการป้องกันปัญหาจากการเสพยาเสพติดของเยาวชนภายใต้การจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยมีเครือข่ายภายในชุมชนที่มีการติดตามเยาวชนที่ติดสารเสพติด ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญ คือ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เยาวชน อีกทั้งยังปลูกฝังให้เยาวชนเป็นคนดีของครอบครัว ห่างไกลยาเสพติด และทำให้เยาวชนตระหนักถึงผลกระทบในระยะยาว ทั้งนี้ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกที่เยาวชนได้รับประสบการณ์และเกิดการเรียนรู้ส่งผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ดังนั้นครอบครัวจำเป็นต้องคอยดูแลเอาใจใส่และขัดเกลาพฤติกรรมของเยาวชนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดระบบการคิดอย่างสร้างสรรค์และรอบคอบ รวมทั้งเฝ้าระวังระงับพฤติกรรมของเยาวชนให้เป็นไปในทางที่ควรจะเป็นไม่สร้างความเดือดร้อนทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

องค์กร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อพัฒนาในเชิงนโยบาย เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาเสพยาได้อย่างตรงจุดและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ องค์กร ชุมชน โรงเรียน ครอบครัว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปสู่การติดตาม และป้องกันปัญหาเสพยา และสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดปัตตานี หรือจังหวัดอื่น ๆ สามารถนำข้อค้นพบไปสู่การพัฒนา รูปแบบกิจกรรมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเสพยาเสพติดของเยาวชนตามความเหมาะสม

2) ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาควนำตัวแปรที่ศึกษากันไปขยายผลการศึกษาในพื้นที่อื่นเพื่อเป็นการยืนยันข้อค้นพบเพื่อนำไปสู่การเสนอผลการวิจัย เพื่อเป็นประโยชน์ในการขับเคลื่อนนโยบาย นอกจากนี้ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมกระเสพยาเสพติดเพื่อสามารถแก้ไขปัญหาในมิติที่มีความซับซ้อนได้อย่างตรงจุด และมีประสิทธิผลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] Lhaomeephol, P. (2015). *Barriers to implementation of prevention and suppression narcot-*
ics police station, Thammasat University. (In Thai)
- [2] The narcotics Suppression Bureau. (2016). *Results of the nationwide drug suppression of*
the year 2016, Bangkok blog. (In Thai)
- [3] Wanichsuwan, C. (2010). *factors affecting the juvenile delinquency in the observation and*
protection center of Songkhla Province, Prince of Songkhla University. (In Thai)
- [4] Thathanakul, S. (2010). *Adolescence and drugs*, Naresuan University. (In Thai)
- [5] Office of the narcotics control board. (2019, April 4). The strategic plan for drug prevention
and solution. [https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/Programsand](https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/ProgramsandActivities/strategic_plan2558-2560.pdf)
[Activities/strategic_plan2558-2560.pdf](https://www.oncb.go.th/Home/PublishingImages/Pages/ProgramsandActivities/strategic_plan2558-2560.pdf)
- [6] Office of the Narcotics Control Board. (2010). *Experience in the treatment and rehabilitation*
of drug addicts. Office of the Narcotics Control Board.
- [7] Tansiri, A. (2017). *Participation in defense and solution drugs problem case study of Klaeng*
District Rayong Province, Burapha University. (In Thai)
- [8] Muninaem, K. (2018). *Drug problem solving by community leaders and people in barahor*
mueang district, pattani province. [A Minor Master's Thesis Public Administration],
Prince of Songkla University. (In Thai)
- [9] Wongsamut, N. (2017, November 22). *Survey results of the center for drug prevention and*
solution department of treatment. <http://www.bbc.com/Thai/40024683>.
- [10] Criminal Case System. (2019, January 1). *Top 10 cumulative children and youth in*
observation institutions across the country. [https://www.djop.go.th/images/](https://www.djop.go.th/images/djopimage/year63-2.pdf)
[djopimage/year63-2.pdf](https://www.djop.go.th/images/djopimage/year63-2.pdf)
- [11] Urairat, M., & Laeheem, K. (2018). The relationship between interpersonal relationship
and current self-concept with self-esteem of the elderly at jong-hua foundation,
Songkhla Province. *Parichart Journal: Thaksin University*, 35(3), 215-230. (In Thai)
- [12] Lun-sai, S. (2001). *Documents for the seminar on proactive strategies in the prevention*
and solution of drug problems in academy, Kurusapa Ladphrao. (In Thai)
- [13] Bandura, A. (1986). *Social foundation of thought and action: A social cognitive theory*.
Englewood Cliffs, Prentice-Hall.

- [14] lam-Suphasit. (2007) *Theories and techniques of behavior modification (8th edition)*, Chulalongkorn University.
- [15] Spielmann, S. (1993). *Personality development: tendency towards normal behavior and deviational behavior among children and youth*, Mahidol University. (In Thai)
- [16] Khantee, P., Pitanilabutr, T., & Wattanawiboon, A. (2000). *Criminology: Theories and research*, Booknet. (In Thai)
- [17] Chatu-hongand, S., & Tan-sri-sa-kul, S. (2018). Factors affecting relapse drug users with competency rehabilitation in treatment compulsory system as a case study of office of probation, Roi-ed Province. *Chophayom Journal: Mahasarakham University*, 29(1), 199-299. (In Thai)
- [18] Termme, T. (2014). *A study of drug addiction motivation among youth in Phitsanulok Province*. [Master of Public Administration]. Pibulsongkram Rajabhat University, Phitsanulok. (In Thai)
- [19] Wongsawan, P. (2009). *The behavior of teenagers amphetamine usage: A Case Study*. (Master's Project, M.Ed.), Srinakarinwirot University. (In Thai)
- [20] Chairat, P. (2003). *The research report for reaction on family and community interactions on drug addicts*. Prince of Songkla University, Pattani. (In Thai)